

VIDLJIVOST I DINAMIKA UMETNIČKOG OBRAZOVANJA

MEĐUNARODNI PARTNERSKI NAUČNO-UMETNIČKI SKUP
FAKULTETA LIKOVNIH UMETNOSTI U BEOGRADU I
AKADEMIJE LIKOVNIH UMETNOSTI U ZAGREBU

Beograd, 24 - 25. novembar 2023.

PROGRAM SKUPA I KNJIGA SAŽETAKA

FAKULTET
LIKOVNIH
UMETNOSTI
U BEOGRADU

Sveučilište u Zagrebu
Akademija likovnih
umjetnosti

VIDLJIVOST I DINAMIKA UMETNIČKOG OBRAZOVANJA

MEĐUNARODNI PARTNERSKI NAUČNO-UMETNIČKI SKUP FAKULTETA LIKOVNIH UMETNOSTI U BEOGRADU I AKADEMIJE LIKOVNIH UMJETNOSTI U ZAGREBU

Beograd, 24 - 25. novembar 2023.

PROGRAM SKUPA I KNJIGA SAŽETAKA

Izdavač: Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu
Za izdavača: dr um. Radoš Antonijević, dekan FLU
Uredile: Svetlana Volic, Aleksandra Kučeković
Lektura i korektura: Aleksandra Kučeković
Tehnička podrška: Milica Vesić, Teodora D. Nikolić
Grafičko oblikovanje: Viktor Mijatović
Štampa: Byzart digital print, Beograd
Tiraž: 20 kom.
Beograd, 2023.

Naučno - umetnički skup je realizovan uz finansijsku podršku
Ministarstva nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije.

Република Србија

ISBN: 978-86-88591-43-0

**FAKULTET
LIKOVNIH
UMETNOSTI
U BEOGRADU**

VIDLJIVOST I DINAMIKA UMETNIČKOG OBRAZOVANJA

MEĐUNARODNI PARTNERSKI NAUČNO-UMETNIČKI SKUP
FAKULTETA LIKOVNIH UMETNOSTI U BEOGRADU I
AKADEMIJE LIKOVNIH UMETNOSTI U ZAGREBU

Beograd, 24 – 25. novembar 2023.

PROGRAM SKUPA I KNJIGA SAŽETAKA

FAKULTET
LIKOVNIH
UMETNOSTI
U BEOGRADU

Sveučilište u Zagrebu
Akademija likovnih
umjetnosti

PROGRAMSKI ODBOR:

- **dr um. Radoš Antonijević**, *Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu, predsednik Programskog odbora.*
- **mr um. Tomislav Buntak**, *Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu.*
- **mr um. Maja Rožman**, *Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu.*
- **dr um. Svetlana Volic**, *Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu.*
- **mr um. Alen Novoselec**, *Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu.*
- **dr Aleksandra Kučeković**, *Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu.*
- **dr Tomislav Pletenac**, *Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu.*
- **dr Maja Bosnar**, *Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu.*
- **dr Aleksandra Joksimović**, *Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu.*
- **dr Josip Zanki**, *Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu.*
- **dr um. Biljana Đurđević**, *Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu.*
- **dr um. Vladimir Milanović**, *Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu.*
- **dr um. Vladimir Nikolić**, *Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu.*

VIDLJIVOST I DINAMIKA UMETNIČKOG OBRAZOVANJA

Likovno stvaralaštvo i interdisciplinarna istraživanja u umetničkom obrazovanju važan su segment kulturne mape Srbije i regiona bivših jugoslovenskih republika, snažno povezanih kroz kulturu i obrazovanje i nakon perioda raspada zajedničke države krajem prošlog stoleća. Bolonjski proces u visokoškolskom obrazovanju je primenjen u regionu, ali efekti rezultata u području umetničkog obrazovanja nisu naročito vidljivi. Dve vodeće i najstarije visokoobrazovne umetničke institucije za likovne umetnosti u regionu su Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu i Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu. Saradnja dveju institucija u ovom kontekstu ostvarila je dva uspešna naučno-umetnička skupa: „Perspektive umetničkog obrazovanja - refleksije i ishodi“, održan 25 - 26. novembra 2021. u Rektoratu Univerziteta umetnosti u Beogradu i „Ne/sporazumi - doktorski umjetnički projekt“, održan 25 - 26. novembra 2022. u Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu. Oba skupa značajno su doprinela daljem unapređivanju umetničko-obrazovne i naučne saradnje dveju institucija. Aktuelni skup, kao i oni u perspektivi, organizovaće se u vidu savetovanja i naročitu pažnju će usmeravati prema sistemu visokoškolskog umetničkog obrazovanja i interdisciplinarnosti svih nivoa studija: osnovnih, master, specijalističkih, doktorskih i post-doktorskih studija na umetničkim fakultetima, odnosno akademijama.

Treći partnerski naučno - umetnički skup „**Vidljivost i dinamika umetničkog obrazovanja**“ (Beograd, 24 - 25. novembar 2023.) ima za cilj da održi savetovanje predstavnika FLU u Beogradu i ALU u Zagrebu, da predstavi ishode metodičkih pristupa u nastavi stručnih i teorijskih predmeta na svim nivoima studija, analizira mogućnosti unapređenja koncipiranja silabusa u (re)akreditacionim ciklusima studijskih programa, te ukaže na neophodnost usklađivanja sa stvarnim potrebama tržišta rada i vidljivosti likovnih umetnika u društvenoj zajednici.

Tematski okviri konferencije:

- Umetnička praksa u visokom likovnom obrazovanju i radu sa studentima
- Projektna nastava – međufakultetska saradnja
- Izborna nastava stručnih i teorijskih predmeta
- Koncipiranje silabusa - unapređenje ishoda u (re)akreditacionim ciklusima
- Galerijska praksa FLU i ALU i prezentacija studentskih radova (godišnje, završne izložbe, izložbe doktorskih umetničkih projekata)

Program

Petak, 24. novembar 2023.

Fakultet likovnih umetnosti, Pariska 16, svečana sala

9:30 - 10:00 | **Okupljanje i registracija učesnika, kafa**

10:00 - 10:20 | **Otvaranje skupa.** Pozdravne reči dekana FLU u Beogradu prof. dr um. Radoša Antonijevića i dekana ALU u Zagrebu prof. mr um. Alena Novoselca

10:20 | Sesija 1

10:20 - 10:35 | **dr um. Adam Pantić**, *Promena paradigme tradicionalnih grafičkih obrazovnih koncepta*

10:35 - 10:50 | **mr um. Maja Rožman**, *ARTLab: Akademija kao kreativno igralište*

10:50 - 11:05 | **mr um. Marko Tadić**, *Promjenljivo značenje*

11:05 - 11:20 | **mr um. Tomislav Buntak**, *Klasična europska crtačka studija po promatranju - da ili ne u suvremenom procesu nastave slikarstva na visokoškolskoj likovnoj umjetničkoj obrazovnoj instituciji*

11:20 - 11:40 | **Diskusija**

11:40 - 12:00 | **Pauza, kafa**

12:00 | Sesija 2

12:00 - 12:15 | **dr um. Svetlana Volic**, *Site-specific projekti – čitanje, zamišljanje i izvođenje prostora*

12:15 - 12:30 | **mr um. Alen Novoselec**, *Dinamika našeg vremena i vidljivost koja je nezaobilazna*

12:30 - 12:45 | **dr um. Olivera Parlić**, *Iskustva saradnje Fakulteta likovnih umetnosti i Centra za likovnu i primenjenu umetnost „Terra“ Kikinda*

12:45 - 13:00 | **mr Korana Littvay**, *Presjek izložbene i projektne djelatnosti Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu (2008-2023)*

13:00 - 13:20 | **Diskusija**

13:20 - 14:00 | **Pauza, brunch**

Program

14:00 | Sesija 3

14:00 - 14:15 | **dr Jelena Todorović**, *Istraživanje vidljivih i nevidljivih međa. Interdisciplinarni naučno-umetnički projekti i njihov značaj za istraživački proces doktoranata umetnosti*

14:15 - 14:30 | **dr Maja Bosnar**, *Muzej je umetnikova kuća - studenti i publika*

14:30 - 14:45 | **dr um. Milan Trenc**, *Didaktika nastave filmske režije na modulu Animacija na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu*

14:45 - 15:00 | **dr Aleksandra Joksimović**, *Profesionalna perspektiva likovnih umetnika iz pozicije studenata završne godine Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu*

15:00 - 15:20 | **Diskusija**

16:15 | **Ručak**

Subota 25. novembar 2023.

Fakultet likovnih umetnosti, Pariska 16, svečana sala

10:00 | Sesija 4

10:00 - 10:15 | **dr um. Radoš Antonijević**, *Rad sa studentima vajarstva u okviru projekata inkluzivnih izložbi u Muzeju savremene umetnosti u Beogradu*

10:15 - 10:30 | **mr um. Neven Bilić**, *Studentska kiparska radionica „Svijetle pruge“*

10:30 - 10:45 | **dr um. Zoran Todorović**, *in Fluencia*

10:45 - 11:00 | **dr um. Biljana Đurđević**, *Inter/Akcija - umrežavanje mladih profesionalaca*

11:00 - 11:20 | **Diskusija**

11:20 - 12:20 | **Okrugli sto: Vidljivost i dinamika umetničkog obrazovanja: zaključci naučno – umetničkog skupa i perspektive dalje saradnje FLU u Beogradu i ALU u Zagrebu**

13:00 | **Ručak**

KNJIGA SAŽETAKA

dr um. Biljana Đurđević

Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu, Slikarski odsek

biljana.v.djurdjevic@gmail.com

Inter/Akcija - umrežavanje mladih profesionalaca

Projekat „Inter/Akcija“ već sedam godina u kontinuitetu afirmiše i podstiče saradnju mladih profesionalaca u oblasti savremenog stvaralaštva i izlagačkih praksi. Program se realizuje kroz radionice u koje su uključeni mladi umetnici i istoričari umetnosti, zatim kroz niz izložbi sa pratećim katalogima. Projekat funkcioniše kao platforma za sticanje i razmenu znanja među mladim umetnicima i istoričarima umetnosti. Projekat „Inter/Akcija“ predstavlja nastavak izuzetno uspešne saradnje Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu i Odeljenja za istoriju umetnosti Filozofskog fakulteta u Beogradu, koja se u kontinuitetu ostvaruje od 2016. godine. Projekat je iniciran iz potrebe da se stvori platforma koja bi omogućila neophodnu saradnju mladih profesionalaca iz naučne i umetničke discipline, koje su neizostavno povezane u profesionalnoj praksi. Važno je imati u vidu da do pokretanja ovog projekta nije postojao nikakav vid saradnje, kako u smislu nastave, tako i u smislu praktične saradnje, između ova dva srodna fakulteta, a kojom bi bila uspostavljena baza za timski rad mladih profesionalaca u umetničkoj oblasti.

dr Aleksandra Joksimović

Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu, Odsek za teoriju likovnih umetnosti

alexandra.joximovic@gmail.com

Profesionalna perspektiva likovnih umetnika iz pozicije studenata završne godine Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu

Cilj istraživanja koje predstavljamo, a koje je obavljeno 2022. godine, bio je da ispitamo na koji način budući likovni umetnici, studenti četvrte godine Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu, zamišljaju svoj profesionalni život pet godina nakon završetka studija. Za potrebe prikupljanja podataka ispitanici, kojih je bilo 32, dobili su pisano uputstvo da napišu priču o svom budućem profesionalnom životu i radu. Kao vodič za pisanje priče date su smernice koje su ispitanike usmeravale da zamisle da su već završili studije, te da opišu svoj profesionalni život, sve relevantne aspekte svog rada; da

dočaraju svoja razmišljanja, stavove, osećanja, ne(zadovoljstva), probleme u vezi sa poslom kojim se bave; da opišu kako sagledavaju svoj posao u kontekstu društva u kojem žive. U obradi podataka primenjena je kvalitativna tematska analiza sadržaja, dobijenih na osnovu pisanih iskaza ispitanika u formi priča. Nakon uvida u sadržaj, izvršeno je kodiranje, grupisanje kodova u kategorije, a kategorija u teme. Rezultati ukazuju na to da se potreba za stvaralačkim radom ne dovodi u pitanje, ali da ispitanike brine finansijska sigurnost. Načini na koje se ovo dvoje dovodi u sklad kod studenata ispitanih 2022. godine, nisu jasno razrađeni i buduće finansijske okolnosti ispitanika pretežno zavise od niza "srećnih okolnosti". Oni ne vide dovoljno jasno svoju poziciju u društvu, ne vidi se da imaju poverenja u svoje kompetencije, ne pokazuju ideju o samousavršavanju i pokazuju želju za begom od stvarnosti kroz maštanje da žive van grada, na selu, planini, eventualno u inostranstvu. Dobijeni nalazi upoređeni su sa istovetnim istraživanjem rađenim 2018. godine, takođe sa studentima završne godine osnovnih studija FLU, kada su ispitanici pokazali snažnu motivaciju za samousavršavanjem i preuzimanjem inicijative da, u okviru delatnosti povezanih sa likovnom umetnošću, pronađu ravnotežu između rešavanja egzistencijalnih problema i potrebe za kreativnim izražavanjem. Ovi uvidi mogu biti korisni za definisanje smernica daljeg razvoja studijskih programa na fakultetima likovnih umetnosti, u pravcu pripremanja studenata za produktivno funkcionisanje u društvu.

mr Korana Littvay

Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu, Galerija „Šira“

klittvay@alu.hr

Presjek izložbene i projektne djelatnosti Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu (2008-2023.)

Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu, kao prva i matična visokoškolska institucija za likovno obrazovanje u Republici Hrvatskoj, osim nastavnog programa koji ostvaruje još od davne 1907. godine, već desetljećima prepoznaje nužnost djelovanja na polju projektne i izložbene djelatnosti. U zadnjih petnaestak godina, ta se djelatnost kvalitativno i kvantitativno rapidno razvija s ciljem predstavljanja produkcije umjetničke i nastavne djelatnosti njezinih profesora i studenata, pridonoseći tako i unaprjeđenju vidljivosti umjetničkog područja Sveučilišta u Zagrebu. ALU u Zagrebu djeluje kao organizator,

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.036(048)
7:005.745(497.11)"2023"(083.97)

МЕЂУНАРОДНИ партнерски научно-уметнички скуп Видљивост и динамика уметничког образовања (3 ; 2023 ; Београд)

Program skupa i knjiga sažetaka / Međunarodni partnerski naučno-umetnički skup Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu i Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu Vidljivost i dinamika umetničkog obrazovanja, Beograd, 24 - 25. novembar 2023. ; [uredile Svetlana Volic, Aleksandra Kučković]. - Beograd : Fakultet likovnih umetnosti, 2023 (Beograd : Byzart). - 24 str. ; 21 cm

"Treći partnerski naučno-umetnički skup" ... -> str. 7. - Tiraž 50.

ISBN 978-86-88591-43-0

а) Међународни партнерски научно-уметнички скуп Видљивост и динамика уметничког образовања (3 ; 2023 ; Београд) -- Програми

COBISS.SR-ID 130736649

FAKULTET
LIKOVNIH
UMETNOSTI
U BEOGRADU

www.flu.bg.ac.rs

ISBN 978-86-88591-43-0